
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2014:9

Dödsskjutningar i utanförskapsområden

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2014:91 Dödsskjutningar i utanförskapsområden. Utskottet delar inte motionärens uppfattning på vilket sätt Svenska kyrkans församlingar skulle kunna bidra till att förbättra situationen på de platser där ökat bruk av vapen i flera fall lett till dödsskjutningar och föreslår att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:91.

Motionens förslag

Motion 20014: 91 av Axel W Karlsson, Dödsskjutningar i utanförskapsområden

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att besluta om extra åtgärder från Svenska kyrkans sida i syfte att förbättra situationen på platser i Sverige där okontrollerat bruk av illegala handeldvapen, inte sällan militära automatvapen, leder till allt fler dödsfall.

Bakgrund

På många nivåer i det svenska samhället finns det en god integration mellan människor med olika bakgrund och mångfalden blir på ett positivt sett mer och mer synlig i det offentliga rummet. Många invandrade är högutbildade eller satsar på högre utbildning. Tankesmedjan Fores uppger att 26,2 procent av alla läkare i Sverige är födda utomlands, liksom 24,5 procent av alla tandläkare varav nästan hälften är födda utanför Europa. Samtidigt finns det stora problem med etnisk diskriminering och många arenor, bostadsområden, skolor och arbetsplatser är segregerade. Många nyanlända invandrare hamnar i bostadsområden med höga ohälsotal, sociala problem och en miljö präglad av utanförskap. Brist på kontaktytor mellan människor med olika bakgrund riskerar att leda till ökad segregering, främlingsfientlighet, fördomar och konflikter mellan grupper.

Brottsförebyggande rådet

Brottsförebyggande rådet (Brå) är en myndighet som verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället, det sker bland annat genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet och brottsförebyggande arbete.

Regeringen gav Brå i uppdrag 2012 att kartlägga brottsligheten i våra tre största städer. I Brå:s rapport *Brottslighet och trygghet i Malmö, Stockholm och Göteborg* (2012), kan man läsa att delar av den organiserade brottsligheten kan förklaras av

personers utanförskap men också påverkas av instabila och segregerade bostadsområden och diskriminering.

Nätverk och forskning

Arbete med att motverka utanförskap pågår i Svenska kyrkan på olika sätt.

När det gäller Göteborg har Länsstyrelsen i Västra Götaland en pågående dialog med den idéburna sektorn och den har uppmuntrat projekt i kommuner som handlat om samverkan mellan myndigheter och det civila samhällets aktörer. Svenska kyrkan i Göteborg deltog tillsammans med andra frivilligorganisationer under 2009–2012 i länsstyrelsens nätverk *Partnerskap för integrationsfrågor* och nätverket *Plattform Göteborg*.

Sedan hösten 2012 finns nätverket *Integrationsdialogen Göteborg* som består av olika aktörer med engagemang i integrations- och flyktingfrågor. I nätverket ingår Angereds-, Bergsjöns församlingar och Biskopsgårdens distrikt i Lundby församling. Nätverket initierades bland annat av Svenska kyrkan och syftar till att föreningar som arbetar för integration och bekämpar främlingsfientlighet och segregation, bättre ska kunna samverka med varandra och offentliga myndigheter. I dialogen finns ett 25-tal föreningar, enskilda intresserade medborgare samt offentliga myndigheter som stadsledningskontoret, integrationspolis och Migrationsverket. Dialogen träffas 3–4 gånger per termin.

Lunds stift har tagit initiativ till projektet *Social cohesion* som kommer studera integration och främlingsfientlighet och de utmaningar detta innebär för många europeiska storstäder. Utgångspunkten är att religiös mångfald är en tillgång, inte ett problem, och att trosgemenskaper har en offentlig, en personlig och en privat roll att fylla. *Social cohesion* vill bidra till ett samhälle där människor kan leva och utvecklas i frihet och trygghet, där hatbrotten minskar radikalt och kreativiteten blomstrar. Stiftet har också tagit initiativ till att bilda stiftelsen *Initiativ för social sammanhållning i Skåne*. Förutom Svenska kyrkan ingår en rad trossamfund, Sydsvenska Industri- och handelskammaren, Lunds universitet, Malmö högskola, Malmö stad och Region Skåne. Stiftelsen uppgift är att verka för en bättre social sammanhållning med större social och kulturell öppenhet i Malmö och Skåne. Detta ska ske genom att öka kunskapen om olika religioner och livsåskådningar samt att bidra till fördjupat samarbete mellan föreningar, organisationer, kommuner och myndigheter.

Nätverket *Framtiden bor hos oss* samlar 24 distrikt och församlingar i Svenska kyrkan med mångreligiösa och -kulturella stadsdelar. Församlingarna finns i Göteborg, Linköping, Malmö, Norrköping, Göteborg och Södertälje. I nätverket reflekterar församlingarna gemensamt om det som sker i de mångreligiösa och -kulturella områdena och vad som är kyrkans uppdrag där.

Inom ramen för Svenska kyrkans gemensamma strategi för kyrkans undervisning och mission, *Dela tro – dela liv* kommer ett forskningsprojekt sätta i gång under 2014 med utgångspunkt i *Framtiden bor hos oss*. Uppgiften handlar om teologisk forskning och reflektion kring identitetsskapande i ett sammanhang där Svenska kyrkan är i minoritet.

Församlingar

Många församlingar arbetar med integrationsfrämjande verksamheter på olika sätt. I Göteborg har Angered, Bergsjön och Lundby församlingar samverkat genom projektet *Ny i Sverige*. Projektet har bedrivit öppen verksamhet för nya svenskar,

erbjudit samhällsinformation, språkträning och inte minst skapat mötesplatser, öppna för alla oavsett bakgrund eller religion. En övergripande ambition i verksamheterna har varit att verka för ett samhälle där tro både ses som, och genererar, en positiv kraft till ökad social sammanhållning mellan människor. *Ny i Sverige* sammanfattar sin syn på kyrkans uppdrag med Tro, Hopp och Kärlek; TRO – att skapa rum och respekt för tro som en positiv kraft i människors liv och i samhället. HOPP – att bidra till att öka människors egenmakt. KÄRLEK – att visa på medmänsklighet och solidaritet som kraft i skapandet av identitet och gemenskap. I den ordinarie församlingsverksamheten med barn- och unga ingår även samtal om ansvar och trosidentitet som självklara delar. Barn och ungdomsverksamheten rymmer barn och ungdomar från andra trostraditioner och vill också bidra till en ökad sammanhållning i respektive stadsdel.

Lundby församling har infört en enkel markering mot våldet genom en tyst minut dagen efter att det har varit skottlossning. Syftet med den tysta minuten är att stanna upp och reflektera över det som skett, samlas till bön och eftertanke och att aldrig låta våldet bli en vana.

Under de våldsamma händelser som inträffat i Linköping och Norrköping har kyrkor hållits öppna för allmänheten för bön, samtal och ljusständning. Stora mängder människor, framförallt vänner och familj till de inblandade har kommit. De inblandade ungdomarna och deras familjer har ofta haft en koppling till församlingen, varit konfirmand eller deltagit i ungdomsarbetet. Biskop Martin Modéus säger till Östgöta Correspondenten i februari 2014:

Kyrkan är en av de värdebärande organisationerna i samhället och har därmed sin största roll i att aktivt medverka till att en god värdebas blir attraktiv och tillgänglig för de ungdomar som står och väljer väg i livet. Det främsta uttrycket för kyrkans ansvarstagande i detta är barn- och ungdomsarbetet och konfirmationstiden. Kyrkan har ju en enorm lokal närvaro i hela samhället och arbetar intensivt med värdefrågorna. Framför allt handlar detta om att hjälpa unga människor att se sitt värde, att vara trygga i sig själva och tro på framtiden. Allt detta är konsekvenser av den kristna tron och resurser i ett gott samhällsbygge.

Unga arga pojkar

Under Almedalsveckan 2010 inbjöd Svenska kyrkan representanter från regeringen, länspolisen, Fryshuset i Stockholm, Linné universitetet i Växjö och Linköpings kyrkliga samfällighet till panelsamtalet *Unga arga pojkar*. De inbjudna gästerna samtalade om förebyggande arbete som skulle kunna minska riskerna för att unga pojkar ska hamna i en kriminell livsstil och vad som behöver förändras för att pojkarna ska hitta en konstruktiv väg ut ur sin utsatta situation i samhället.

Utskottets överväganden

<p>Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:91.</p>

Utskottet delar inte motionärens uppfattning på vilket sätt Svenska kyrkans församlingar skulle kunna bidra till att förbättra situationen på de platser där ökat bruk av vapen i flera fall lett till dödsskjutningar.

Utskottet ser att de platser motionären beskriver präglas av stora problem med etnisk diskriminering och där många arenor, bostadsområden, skolor och arbetsplatser

är segregerade. Många nyanlända invandrare hamnar i bostadsområden med höga ohälsotal, sociala problem och en miljö präglad av utanförskap. Brist på kontaktytor mellan människor med olika bakgrund riskerar att leda till ökad segregering, främlingsfientlighet, fördomar och konflikter mellan grupper. Utskottet menar att dessa brister behöver mötas med arbete för integration och inkludering. Kyrkolivsutskottet föreslår att motionen avslås.

Uppsala den 25 september 2014

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Marie Nielsén, ordförande

Eva Lindström, sekreterare

Beslutande: Marie Nielsén, ordförande, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Sofia Rosenquist, Niklas Grahm, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Lars-Erik Edlund, Elisabeth Rydström, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Camilla Persson, Lissandra Rickemark, Jan Sahlin, Katarina Glas, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Niklas Larsson, Margareta Larsson, Ylva Wahlström och Karin Janfalk.

Biskoparna Jan-Olof Johansson och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.